

Proposta educativa sobre les fosses de la batalla de l'Ebre

SERVEIS EDUCATIUS

DADES TÈCNIQUES

La Llibreta del Dr. Gras i la Batalla de l'Ebre

Durada: 4 h (1 hora de documental +3 hores de visita a l'exposició i espais històrics)

Preu persona: (6 €)

Punt de trobada: a determinar amb el propi centre

Recorregut: A peu i autobús propi

ADREÇADA A GRUPS ESCOLARS ESTUDIANTS D'ESO I BATXILLERAT I GRUPS D'ADULTS

DADES BÀSIQUES

Contacte: Cinta Farnós

Tel de contacte: 677 395 393 / 977 421 528

Mail: direccio@batallaebre.org

Web: www.batallaebre.org

PRESENTACIÓ

La batalla de l'Ebre va ser el principal episodi de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939). Basant-se en una estratègia més política que militar per dilatar el conflicte, i situar-lo al tauler geopolític internacional, l'ofensiva de l'exèrcit republicà va conquerir 800 km² del sud de Catalunya en una setmana. La batalla va durar 115 dies, del 25 de juliol al 16 de novembre del 1938 i va deixar un balanç d'uns 30.000 morts. Moltes d'aquestes persones que van desaparèixer van ser inhumades en fosses comunes, tant a primera línia de front com a fosses d'hospitals de campanya o la rereguarda.

La Llibreta del Dr. Gras explica la història de la fossa del Mas de Santa Magdalena de Móra d'Ebre, excavada l'any 2020, que va descobrir les restes de 177 persones inhumades provinents de l'Hospital de campanya instal·lat al mateix mas entre l'agost i el setembre del 1938. Aquesta excavació va ser iniciada per la informació continguda en la llibreta d'un dels cirurgians que va passar per l'hospital durant el seu funcionament, el Dr. Miquel Gras Artero, i que va deixar inscrites a la seva llibreta la identitat d'alguns dels seus pacients. El documental ofereix una introducció a la Guerra Civil i a les seves conseqüències socials i comunitàries i explica la intervenció realitzada a la fossa de Santa Magdalena, mitjançant els testimonis de tots els professionals implicats en l'excavació arqueològica.

Aquesta proposta inclou també la possibilitat de participar en col·loquis online entre l'alumnat i els professionals implicats que apareixen al documental *La llibreta del Dr. Gras*, alhora que complementar-la amb la visita a alguns dels Centres d'interpretació del COMEBE:

- 115 dies de Corbera d'Ebre
- Les Veus del Front de Pinell de Brai
- Hospitals de Sang de Batea
- Internacionals a l'Ebre a la Fatarella

METODOLOGIA I DESENVOLUPAMENT DE LA VISITA

Octubre-desembre de 2023

5€ per persona (membres DEMD-Ebre), 6€ per persona resta de centres

- Visionat del documental "La llibreta del Dr.Gras" (57') al propi centre, mitjançant enllaç web (activitat gratuïta)
- Visita guiada al centre d'interpretació "Hospitals de sang" de Batea o al Centre d'interpretació "115 dies" de Corbera d'Ebre i algun dels espais històrics a escollir (visita 3 hores), d'acord amb l'interès del centre educatiu.
- Participació al col·loqui (online) amb els productors del documental "La llibreta del Dr. Gras" i amb professionals implicades en les intervencions arqueològiques d'excavacions de fosses (depenent del nombre de centres participants, s'oferirà la possibilitat de diverses dates amb diferents professionals implicats), on es podran fer preguntes als participants, recollides prèviament en el treball de classe.

*Possibilitat de visitar més Centres d'interpretació o espais històrics. Consulteu opcions i tarifes.

OBJECTIUS

- Conèixer la complexitat del fet històric de la Guerra Civil espanyola, en especial de la batalla de l'Ebre i les conseqüències vers el territori, tant a nivell paisatgístic com comunitari.
- Motivar l'interès envers conflictes polítics i bèl·lics, tant històrics com actuals, per tal d'ampliar la capacitat reflexiva i el criteri individualitzat.
- Incentivar la relació intergeneracional.
- Valorar la funció de la memòria històrica en la construcció del futur.
- Veure exemples i testimoniatge d'uns fets tràgics de la nostra història més recent.

- Introduir-se a l'organització sanitària de la batalla de l'Ebre.
- Reflexionar sobre les conseqüències actuals d'un fet històric de fa 85 anys i sobre l'experiència de la guerra sobre la vida de les persones que la van viure i les de diferents generacions posteriors.

RECOMANACIONS

- És preferible, tot i que no imprescindible, que l'alumnat hagi treballat prèviament la Guerra Civil espanyola.
- Es pot acompanyar el visionat i les vistes amb els materials pedagògics que el COMEBE posa a l'abast del professorat ([Recursos pedagògics – batallaebre.org](http://Recursos pedagogics - batallaebre.org))

ENLLAÇOS D'INTERÈS

- [Informació sobre el documental La Llibreta del Dr.Gras](#)
- [Relació d'Espais Històrics de la Batalla de l'Ebre visitables](#)